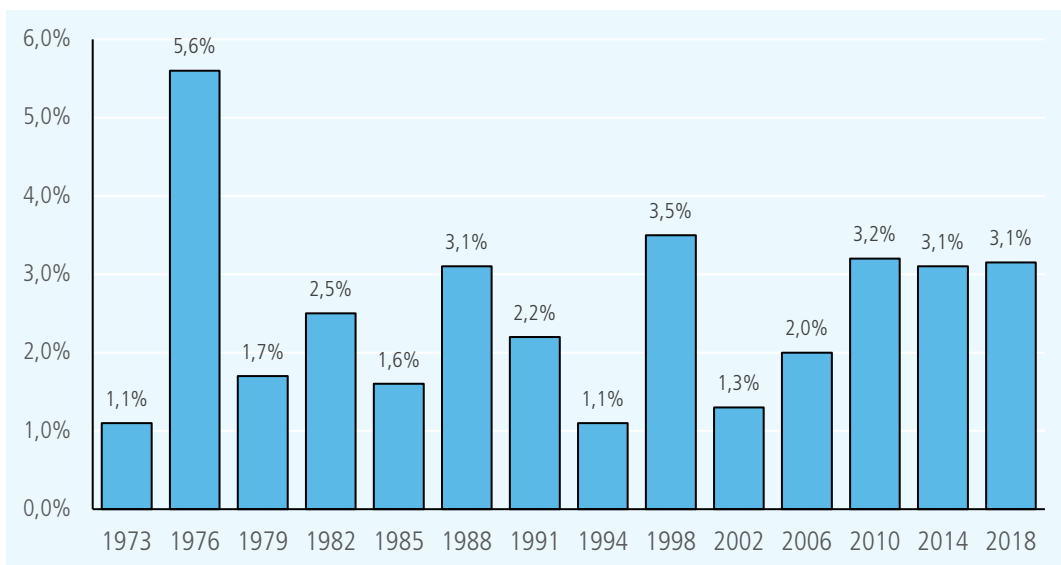

Onsdagsröster

Förtidsröster avgivna under valdagen (och i vissa fall även på lördagen) samt sent inkomna brevröster från utlandet utgör de så kallade *onsdagsrösterna*. De hinner inte räknas under valsöndagen utan räknas först vid den andra sammanräkningen som historiskt oftast påbörjats under onsdagen efter ett val. I takt med att de tillkommande rösterna räknas kan riksdagsmandat byta ägare mellan partier, ett fenomen som ibland har kallats för mandatpingis.

Onsdagsrösterna är tillräckligt många för att kunna avgöra valutgången. Vid valet 1979 tillkom det helt avgörande 175:e mandatet tillkom de borgerliga partierna när alla röster räknats. Endast 8 404 röster skilde då de politiska blocken åt. Vid det senaste valet 2018 skilde det efter valnatten enbart 0,3 procentenheter mellan de fyra Allianspartierna (C, L, M, KD) och de rödgröna partierna (V, S, MP) valnatten, vilket motsvarar cirka 30 000 röster. Det var då 205 713 onsdagsröster kvar vilket motsvarar 3,1 procent av det totala antalet avgivna röster. När det slutgiltiga valresultatet protokollfördes hade tre riksdagsmandat bytt ägare. Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet hade fått ett ytterligare mandat vardera, på Socialdemokraternas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas bekostnad. Den här gången fick förändringarna dock ingen betydelse för den parlamentariska läget.

Figur 1 Andel onsdagsröster av det totala antalet avgivna röster i svenska riksdagsval 1973-2018 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet; bearbetningar av data från Valmyndigheten, SCB och valnattsrapportering i medier.

Kommentar: Resultaten för 1973-2010 är hämtade från kapitlet "Utlandsröstande" av Henrik Oscarsson som finns med i forskarantologin "Svenska utlandsröster" (Solevid, red 2016). Resultaten från 2014 och 2018 har uppdaterats till detta faktabladet. Vid fem av de tretton senaste valen har de tillkommande rösterna inte haft några konsekvenser för fördelningen av riksdagsmandat: 1976, 1985, 1988, 2002 och 2006 års val. Vid andra val har avvikelserna varit ett enda mandat (1973, 1979, 1982, 1988, 1994, 2010, 2014) som bytt ägare mellan partier. Vid 1991 och 2018 års val har avvikelserna varit fyra respektive tre mandat.

Tabell 1 Avvikelser mellan valnattsresultat (första räkningen) och slutresultat i de svenska riksdagsvalen 2014 och 2018 (procent, procentenheter, antal röster samt information om förändring av mandatfördelningen).

År 2018	M	C	L	KD	S	V	MP	SD	FI	ÖVR	Antal räknade röster	Tillkommande onsdagsröster	Andel onsdagsröster av det totala antalet
Första räkningen	19,8	8,6	5,5	6,4	28,4	7,9	4,3	17,6	0,4	1,0	6 329 558	205 713	3,1
Slutgiltigt resultat	19,8	8,6	5,5	6,3	28,3	8,0	4,4	17,5	0,5	1,1	6 535 271		
Diff slut-natt	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,1	-0,1	0,1	0,1			
Antal mandat efter första räkningen	70	30	19	23	101	28	15	63					
Antal slutliga mandat	70	31	20	22	100	28	16	62					
Antal mandat som bytte ägare	0	+1	+1	-1	-1	0	+1	-1					
År 2018	M	C	L	KD	S	V	MP	SD	FI	ÖVR	Antal räknade röster	Tillkommande onsdagsröster	Andel onsdagsröster av det totala antalet
Första räkningen	23,2	6,1	5,4	4,6	31,2	5,7	6,8	12,9	3,1	0,9	6 039 526	192 047	3,1
Slutgiltigt resultat	23,3	6,1	5,4	4,6	31,0	5,7	6,9	12,9	3,1	1,0	6 231 573		
Diff slut-natt	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1			
Antal mandat efter första räkningen	84	22	19	17	113	21	24	49	0				
Antal slutliga mandat	84	22	19	16	113	21	25	49	0				
Antal mandat som bytte ägare	0	0	0	-1	0	0	+1	0	0				

Källa: Valforskningsprogrammet; bearbetningar av data från Valmyndigheten, SCB och valnattsrapportering i medier.

Kommentar: Mellan valet 2014 och 2018 bytte Folkpartiet namn till Liberalerna. Valresultat och differensmått presenteras med en decimal noggrannhet. För en fullständig tabell där även valen 1973-2014 ingår, se kapitlet "Utlandsröstande" av Henrik Oscarsson som finns med i forskarantologin "Svenska utlandsröster" (Solevid, red 2016).